

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE MAART 2024 NO. 3

WAARDEVOL TIEL

voortzetting van
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
John van Mil
De Kranshof 86
4005 DC Tiel
john@vanmil-tiel.nl
06-53757004

Penningmeester:
Ronald van Lith
Wadenoyenlaan 279
4006 AD Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Redactie: Ton Schiltmans

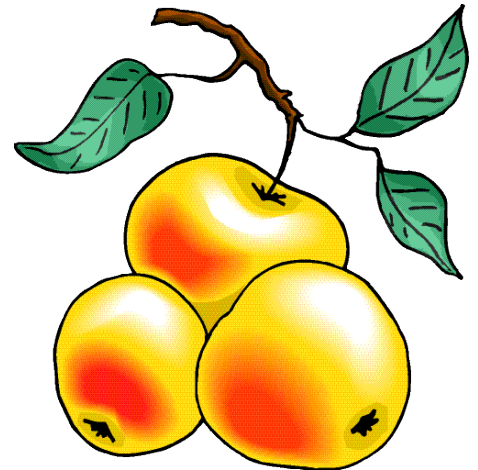
Hamse Biezen

De Hamse Biezen is een oer-oud straatje dat, gelegen in het akkerland, ooit de kortste verbindingsweg vormde tussen Kapel-Avezaath en Kerk-Avezaath. Die verbinding werd zo rond 1960 doorsneden met de aanleg van de A15 en als de ‘hoofdweg’

tussen de beide dorpen vervangen door de aanleg van de Provincialeweg. Het is nu nog meer een landwegje geworden dan het altijd al was. Maar tegenwoordig met nauwelijks verkeer, behalve naar de manege op de hoek met de Zoelsestraat. Maar de akkerlanden overheersen nog steeds en laten wandelaar en fietser de sfeer van het verleden nog proeven.

Helaas dreigt die sfeer echter verloren te gaan, want er zijn plannen om op de akker tegenover de op zichzelf goed bij de sfeer van de Hamse Biezen passende manege een fabriekshal te bouwen.

Op die plaats was eerder al een plan om tuinbedrijf De Boerderie uit Wadenoyen naartoe te verplaatsen. Daarvoor werd weliswaar het bestemmingsplan van de akker aangepast, maar om onduidelijke reden ging de verplaatsing niet door. Nu is er dus weer een ander plan. Een bedrijf dat aan automatisering en robotisering van landbouwmachines doet, wil er een bedrijfshal neerzetten en de rest van de akker gebruiken om de machines in het gebruik te testen. Een beetje jammer voor het beeld van de straat, maar ja, een bedrijf dat als testbedrijf toch in zekere zin agrarisch bezig is, valt waarschijnlijk moeilijk te weren uit een agrarische omgeving. Ook zou een dergelijk bedrijf niet uit de voeten kunnen op een industrieterrein, omdat het daar zal ontbreken aan een proefveld.

Bovendien ruikt robotisering naar hightech en hoogwaardige werkgelegenheid. Zeg daar als gemeente maar eens nee tegen.

Maar klopt dat allemaal wel? Gaat het hier inderdaad om hoogwaardige landbouwtechnische vernieuwing waar een agrarisch testveld voor nodig is?

Wanneer je de website van het bedrijf bekijkt, is er niet zozeer sprake van onderzoek naar nieuwe landbouwtechnische vernuftigheden, maar gaat het louter om het aanbrengen van bestaande componenten op landbouwmachines. Deze machines, voornamelijk tractoren, kunnen vervolgens zonder menselijke besturing het werk verrichten. Maar dat is feitelijk het toepassen van bestaande techniek. Dus voornamelijk sleutelwerk en geen echte productvernieuwing, zou je zeggen. Het lijkt ook niet de hoogwaardige werkgelegenheid te zijn waar het hart van een vooruitstrevende wethouder sneller van gaat kloppen.

En ja, er zal na het aanbrengen van de besturingsautomaat best wel een proefritje nodig zijn. Maar is daar dan een hele akker voor nodig? Of is dat meer bedoeld als breekijzer om de vestiging van een niet agrarische bedrijf op goedkope landbouwgrond doorgedrukt te krijgen?

Te hopen is nu dat de gemeenteraad niet lukraak instemt met dit plan, maar eerst eens onderzoekt of een dergelijk bedrijf in het kader van de Ruimtelijke Ordening niet thuishoort op een industrieterrein.

Lindebomen stadswal.

Op de stadswal staan een aantal lindebomen. Die zien er overwegend zeer gezond uit. Maar enkele ervan hebben holle stammen, wat hun overlevingskansen niet erg lijkt aan te tasten, want die staan er al vele jaren zo bij. Misschien komt dat ook doordat de gemeentelijke plantsoendienst destijds de holten heeft gevuld met cement. In ieder geval zal hun taaiheid de passant wellicht verbazen bij het zien van deze geheel holle bomen met hun gezonde kroon.

Maar het cement begint hier en daar te vergruizelen en ontbreekt bij een van de bomen zelfs helemaal. Daardoor leent de holte zich goed als alternatieve vuilnisbak. En, zoals dat ook met vuilnisbakken wel gebeurt, werd de vuilnis in de boom onlangs in brand gestoken. Dientengevolge staat de boom er aan de binnenkant geblakerd en deels verkoold bij en de vraag is of de boom deze aanslag weet te overleven. Waarschijnlijk nog wel, want er zijn geen symptomen van afsterving te zien. Maar wie haalt het nu in het niet geheel heldere hoofd om dat brandje te stichten? O, ging het om een lolletje!

De Eng

De Eng, in Kapel-Avezaath, is een straatje dat dateert uit de vroege middeleeuwen. Wie het kent, en wie kent het eigenlijk niet, weet dat het een van de mooiste weggetjes in onze gemeente is. Zo'n beetje vanaf het hart van het dorp biedt de straat

zicht op tal van klassieke boerderijen en boerderijtjes. Verder van het bewoonde deel laat een open akkerlandschap in de uiterwaard van de Linge zich bewonderen. De weg ligt dan ook op een stroomrug van de Linge en moet ooit een karrenspoor breed zijn geweest. Daar kwam verandering in toen er concessies gedaan moesten worden aan het moderne verkeer. De weg werd geasfalteerd en ook wat verbreed, ten koste van de aanliggende bermen, waardoor op enkele plaatsen de wegverharding direct grenst aan de aanliggende particuliere gronden. Dat werd tot voor kort niet als een probleem gezien, want personenauto's konden elkaar met voorzichtige snelheid nog redelijk soepel passeren. Maar daar kwam de klad in toen een aan de weg gelegen agrarisch bedrijf een feitelijk illegale, maar door het gemeentebestuur gedoogde fouragehandel was begonnen. Dat ging en gaat gepaard met aan en afvoer van grondstoffen en producten middels opleggers, die aan de volle breedte van de weg hier en daar maar nauwelijks genoeg hebben. Als gevolg daarvan werd er nogal eens van de verharding afgeweken naar wat de berm lijkt, maar feitelijk particuliere grond is. Daar werden sporen in gereden en boompjes beschadigd. Waarop de eigenaren met ijzeren paaltjes hun erfgrans gingen markeren.

Dat was niet naar de zin van het fouragebedrijf, dat ging klagen bij de gemeente, die vervolgens handhavend ging optreden. De paaltjes, zo stond het blijkbaar in de verkeerswet of zo, moesten minstens zo'n vijftig centimeter wegblijven van de wegverharding. Geen onredelijk eis als het gaat om de verkeersveiligheid, maar wel een bitter besluit voor de perceeleigenaren, die daarmee feitelijk een strook van hun grond voor noppes in moesten leveren. Erg rechtvaardig en rechtmatig leek de gemeenteactie dan ook niet. Reden voor de eigenaren om bezwaar in dienden bij de rechter. Die was er snel mee klaar; de gemeente moest bakzeil halen en de paaltjes konden blijven staan.

Of de gemeente zich hier verder bij neerlegt is niet bekend. In theorie zou zij een onteigeningsprocedure voor de strook grond kunnen starten, maar of dat succesvol zal zijn valt te bezien. Er zijn namelijk meer wegen binnen de gemeente Tiel waar het asfalt tot aan de erfgransen reikt. Aan de Lingedijk in Wadenoyen bijvoorbeeld, waar zelfs ook ijzeren paaltjes staan om een dicht bij het asfalt staande gevel te beschermen tegen het verkeer.

Wat de gemeente nog wel zal moeten doen is het regelmatig herstellen van de wegverharding, die niet bestand zal blijken tegen het zware verkeer op de randen van de weg.

En wat onze opinie betreft zou de gemeente het fouragebedrijf zachtjes moeten stimuleren om te verhuizen naar waar het thuishoort: het industrieterrein. Maar daar zal de cliëntelistische instelling van sommige politieke partijen niet aan bijdragen. Als er in het geval van de Eng al naar het landschappelijk element is gekeken, dan komt dat voor hen helaas blijkbaar op de laatste plaats.

Straatnamen

Het gemeentebestuur staat positief tegenover de door ons voorgestelde benaming van een aantal naamloze steegjes. De foutieve benaming van de Koninginnestraat, wat een meervoudsvorm had moeten zijn, want vernoemd naar de beide koninginnen Emma en Wilhelmina, die daar ooit samen een bezoek brachten, zal echter niet worden gecorrigeerd. Dat zou namelijk betekenen dat ook alle adressen in die straat in tal van bestanden aangepast dienen te worden. Het voorstel is om dan maar een bordje met verklarende tekst onder de straatnaamborden aan te brengen, zoals dat wel meer gebeurt.

Sponsor

Het is onze secretaris, John van Mil, gelukt om een sponsor te vinden die de kosten voor de nieuwe website wil financieren. We hadden deze persoon graag op een of andere manier in het zonnetje willen zetten, maar daar is hij helemaal wars van. Hij vindt het al fijn dat hij op deze manier toch ook iets heeft kunnen doen voor het behoud van wat ons allemaal dierbaar is in onze gemeente. En voor ons is dat dan weer een teken dat er steun is onder de gemeentenaren voor de zaken waar wij ons voor inzetten. Een stukje aanmoediging.

Komende vergadering donderdag 21 maart.

Aanvang 19.30 uur. Plaats: Kerkstraat 32.

Vergaderingen 2024

donderdag 18 april

donderdag 16 mei

donderdag 20 juni

donderdag 18 juli

donderdag 19 september

donderdag 17 oktober

donderdag 21 november

donderdag 19 december

Agenda voor de vergadering van Waardevol Tiel op 21 maart 2024.

1 Opening

2 Notulen en actielijst van 15 februari 2024.

3 Mededelingen en ingekomen stukken.

4 Extra agendapunten.

5 Actualiseren lopende projecten.

6 Wat verder ter tafel komt en rondvraag.

7 Sluiting en vaststellen volgende vergadering.